

Dion Nolsøe til áminningar

Minningarorð í Vágs kirkju 2/3-84

Tá eg gjarna vil siga nøkur orð her við kistu-hjá pabba, so er tað ikki fyrri at geva eina lýsing av livi hansara. Um tað hava góð orð verið segd bæði í útvarpi og í onkrum blað, men meira fyrri at knýta nøkur persónlig orð at heis løtu í kirkjuni.

Nú eru tey so bæði farin, sum tú kendi teg so tryggan við her í livinum. Undir vernd teirra vart tú aldur upp til at taka tær avbjóðingar, sum livið einaferð vildi mæta tær við, og roynt varð at vísa tær á eina holla livsleið at ganga á. Sum barn lurtaði tú inniliga eftir hesum, sum vaksan, tá tú kendi teg sterkan nokk til at standa einsamallur, meiri yvirberandi, men nú tey ikki eru meira, tosa tey kanska sum ongantið áður til tín. Roknaði tú við, at tit

altíð skuldi verða saman her? Nú tey eru farin, sigur tú við teg sjálvan, at skuldi øll samveran bert vart hesi fáa foldar-ár, ja so var tilveran tilvildarlig og uttan meining. Nú, henda samvera, sum var so rik uppá kenslur, og sum tú nú situr eftir við minnum um, er at enda kmin, kennir tú teg sannfordan um, at her endar livið á ongan hátt.

Kanska nú fyrstani, hvar tú stendur við eina opna grøv, har ein av tinum kæru verður søktur niður, fatar tú fyrri álvara, hvussu dýrmett livsins gáva er: evnini, møguleikarnir, samveran, alt hetta, sum mangan verður víðfarið á ein alt ov tilvildarligan hátt, og tú hevur hug til, i hesi løtu av sorgblidni og sakni, at taka undir við skaldinum:

Livið, dýra undur, eg var lutur av, eitt ævinleikans boð av magn og anda...

Tað er ilt at skilja, at at enda eru tær komnar, tær mongu ógloymandi lötur, tá familjan øll hittust í stovu okkara, og mamma fór til klaverið. Altíð var frøi, men onkuntið ljóðaði eisini okkurt sorgblitt lag, tí i grundini merkja hátíðarstundir ættarinnar eisini, at enn ein varði er rokkin á livsleiðini, og at tað kanska er longur fram enn man grunar. Og her standa vit so við tann seinasta varða á livsleiðini hjá pabba, á gravarbakkanum. Sjálvt um ættarkenslan i okkara framkomnu tíð ikki er tað, hon onkuntið var, so kenna vit tað tó, at tað hevur ein symbolskan týðning fyrri okkum,

sum yngri eru, at tað eldra ættarliði er har, og stendur sum ein mann-garður um ættina. Men vit vita eisini, og vit siggja tað, at tíðarinnar tonn gnaddar burtur av hesum garði, og so standa vit i fremstu røð: Maðurin, føddur av konu, hans ævi er stutt, hann mettast av órógv, hann sprettur eins og blóma og fólnar, hann ferð burtur eins og skuggi og stendur ikki við... suffaði Job, hart royndur av Gud.

Eins og tú, tá tú vaknar úr dreytum, og tað stutta bil, tú hevur sovið, kann hava gjøgnumliva nógv ár, ja alt titt foldarliv, soleiðis renna minnir frá 50-ára samveru við foreldrini, nú uppá eitt stutt tíðarbil frammi fyrri teg. Í tí bláa fjarleika hómar tú nú tann sjónarring, hagani tín egna livsins sól á sinni rann upp, og upp eftir hvalvinum kanst tú fylgja farvegnum av teirru leið, tit gingu saman, foreldrini og tú. Men um so leiðir tykkara skiltust fyrri eina tíð, so kendi tú teg altíð drignan aftur at grúgvuni, hetta seinasta ári bert fyrri at finna pabba, og i dag fyrri at fylgja honum til tað seinasta hvíldarstaði.

Honum untist ein long livsleið, og alt sum livs-sjónarringur hansara framman kom nærri, so sást síða aftureftir. Hann hómaði lutur, sum horvnir vóru, ikki bert úr hansara egna livi, men úr livi færoyinga sum heild. Eitt var nú livi i björgunum, har hann og nógvir við honum, sum nú liggja undir grønu torvu, vóru við til at skriva søgu. Skal eg lýsa hann við nokrum eyðkendum, so skal tað verða við at siga frá einari hending úr hesum týðningamikla tátti av søgu færoyinga, bjargalivið, sum nú skjótt bert er søga, og sum var minniligt fyrri hann.

Eg eri glaður fyrri, at eg fekk høvi til, hesi seinastu árin, at biðja hann siga frá ymiskum hendingum úr livi

sínum. Og har vóru tey 20 árin, frá hann var 17 og til hann var 37 ár, hvar hann, sum hann sjálvur segði, var uppá tað besta og óttaleysur og djárvur søkti björgini, eitt tíðarskeið, sum hann livdi sterkt i minnum um.

Tað var um endan á fyrri heimsbardaga, og hann var tá um 20 ára aldur. Teir fóru eftir náttum og skuldi siga Vestan Tindar. Hetta er uppi við Eggjar. Og menninir vóru: Tummas Pauli i Vikarbyrgi, Palli i Brekkugerði, Tummas hjá Ingu, pabba og Petur Joensen, við Ósagarði. Teir róðu av bedingini suður um land, lögdu bátin i Liðini og gingu so niðan til Eggjar. Pabba fór á linuna. Nakað niðurkomin s hann, væl til viks frá linuni, eina torvu, har fleiri nátar sita. Hann fær so arbeið seg út til síðis, og fær fatur i torvuna. Men nú visir linan so nógv til síðuna, at á stendur eisini. Torvan loysnar, og hann fór sendandi hinvegin gjøgnum bergið aftur. Hann helt seg ikki hava fingið nakað mein, og bað teir geva meira út. Men tá kendi hann, at galið var og biður teir draga upp. Og uppkomin sást at hann hevði meitt bæði beinini, og at hann mátti til húsar. Fyri iki at gera hinar óhjálpinar, sum eftir eru, um ein teirra skuldi fylgt

honum oman, so ferð hann einsamallur til gongu. Men skjótt er tað, at hann ikki fær gingi meira, men má leggja seg niður og rulla seg. Hann svímaði fleiri ferðir av pinu, og oman-komin á sýnuna oman-fyri húsini hjá Poul Hammer, royndi hann at rópa eftir hjálp. Hetta var tíðliga á morgni og eingin hoyrði. Hann rullaði seg so lika oman i mølina, fekk bátin á flot, kom sær upp i hann og róði so yvir aftur á bedingina. Tá vóru menn komnir til arbeiðið har, og Kristin, ommubeiggin, var fyrsti maður við bátin. Pabba varð so borin til húsa. Onnur knæskelin var brotin og annar euklin illa meiddur, og hann lá i seingini i 7 vikur.

Nú pabba er farin, vil eg siga tað uppá sama máta sum við beruna hjá mammu, at eftir stendur man við einari kenslu, kanska meira av sakni enn av sorg. Tí i sorgini tykist alt okkum meiningseyst, meðan saknið er ein sorgblíð kensla ein hevur, tá ein stendur eftir við nógvum og dýrmettum minnum um ein kærán, sum er farin.

Nú mamma og pabba bæði eru farin, er runnin fram fyrri meg ein snegur, sum var nógv at hoyra i norska útvarpinum fyrri 30árum síðan. Hann eitur stutt »Far og mor«, og seinasta orindi ljóðar soleiðis:

Árene forsvinner og gutten vokser er
sá en dag han reiser bort fra dem, han hadde kjær,
men han langter hjem, og en vakker dag han står
ved graven, der hvor far og mor har hvilt i mange år.
Når han stille tar og lukker kirkegårdens grind,
er det som en stemme følger med i kveldens vind,
du må aldrig glemme, når du engang blir stor
det kjæreste du eier er din egen far og mor.

Hvil i friði, góði pabba.

Niels Juel